

Законодавчо-
нормативні правові
акти

Законодавчо-нормативні правові акти

зміст:

- Закон України «Про зайнятість населення» (витяг);
- Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» (витяг);
- Указ Президента України № 150/2015 «Про додаткові заходи щодо соціального захисту учасників антитерористичної операції»;
- Порядок реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2013 р. № 198 (витяг);
- Порядок надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітними підприємницької діяльності. Затверджено наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 20.11.2000 р. № 307 (витяг).

ЗАКОН УКРАЇНИ “Про зайнятість населення”

Стаття 4. Зайняте населення

1. До зайнятого населення належать особи, які працюють за наймом на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, особи, які забезпечують себе роботою самостійно (у тому числі члени особистих селянських господарств), проходять військову чи альтернативну (невійськову) службу, на законних підставах працюють за кордоном та які мають доходи від такої зайнятості, а також особи, що навчаються за денною формою у загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах та поєднують навчання з роботою.

До зайнятого населення також належать:

непрацюючі працездатні особи, які фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом, інвалідом I групи або за особою похилого віку, яка за висновком медичного закладу потребує постійного стороннього догляду або досягла 80-річного віку, та отримують допомогу, компенсацію та/або надбавку відповідно до законодавства;

батьки - вихователі дитячих будинків сімейного типу, прийомні батьки, якщо вони отримують грошове забезпечення відповідно до законодавства;

особа, яка проживає разом з інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу, який за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, та одержує грошову допомогу на догляд за ним відповідно до законодавства.

2. До зайнятого населення не належать іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні і зайнятість яких пов'язана із забезпеченням діяльності іноземних посольств і місій або виконанням своїх професійних чи трудових обов'язків перед роботодавцем - нерезидентом.

Стаття 43. Статус безробітного

1. Статусу безробітного може набути:

1) особа працездатного віку до призначення пенсії (зокрема на пільгових умовах або за вислугу років), яка через відсутність роботи не має заробітку або інших передбачених законодавством доходів, готова та здатна приступити до роботи;

2) інвалід, який не досяг встановленого статтею 26 [Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"](#) пенсійного віку та отримує пенсію по інвалідності або соціальну допомогу відповідно до законів України ["Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам"](#) та ["Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам"](#);

3) особа, молодша 16-річного віку, яка працювала і була звільнена у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, зокрема припиненням або перепрофілюванням підприємств, установ та організацій, скороченням чисельності (штату) працівників.

2. Статус безробітного надається зазначеним у частині першій цієї статті особам за їх особистою заявою у разі відсутності підходящої роботи з першого дня реєстрації у територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, незалежно від зареєстрованого місця проживання чи місця перебування.

[Порядок реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу](#), і безробітних у територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 44. Права та обов'язки зареєстрованих безробітних

1. Зареєстровані безробітні мають право на:

1) безоплатне одержання від територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції:

послуг з пошуку підходящої роботи та сприяння у працевлаштуванні, в тому числі на громадські та інші роботи тимчасового характеру;

консультаційних, інформаційних та профорієнтаційних послуг з метою обрання або зміни виду діяльності (професії);

інформації про свої права та обов'язки як безробітного;

відомостей про себе, які містяться в Єдиній інформаційно-аналітичній системі;

2) матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги відповідно до [Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття"](#) та цього Закону;

3) збереження права на виплату допомоги по безробіттю на період участі у громадських та інших роботах тимчасового характеру (тривалістю до 180 днів, зокрема у разі заміщення тимчасово відсутнього працівника) у розмірах, встановлених до укладення ними строкового трудового договору на участь у таких роботах;

4) оскарження, у тому числі до суду, дій або бездіяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, їх посадових осіб, що призвели до порушення прав щодо зайнятості особи.

2. Зареєстровані безробітні зобов'язані:

1) самостійно або за сприяння територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, здійснювати активний пошук роботи, який полягає у вжитті цілеспрямованих заходів до працевлаштування, зокрема взяття участі у конкурсних доборах роботодавців;

2) відвідувати територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, в якому він зареєстрований як безробітний у визначений і погоджений з ним час, але не рідше ніж один раз на тридцять календарних днів;

3) дотримуватися письмових індивідуальних рекомендацій щодо сприяння працевлаштуванню, зокрема брати участь у заходах, пов'язаних із сприянням забезпеченню зайнятості населення;

4) інформувати територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, протягом трьох робочих днів про обставини припинення реєстрації, визначені у частині першій статті 45 цього Закону.

3. Відповідальність за достовірність поданих до територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, даних та документів, на підставі яких приймається рішення щодо реєстрації безробітного та призначення матеріального забезпечення, надання соціальних послуг, покладається на зареєстрованого безробітного.

Стаття 45. Припинення реєстрації безробітного

1. Реєстрація безробітного в територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, припиняється у разі:

1) зайнятості особи;

2) поновлення на роботі за рішенням суду, що набрало законної сили;

3) подання безробітним особисто письмової заяви про зняття його з реєстрації як безробітного або відмови від її послуг;

4) дворазової відмови від пропонування підходящої роботи, а для безробітного, який вперше шукає роботу та не має професії (спеціальності), дворазової відмови від пропонування проходження професійного навчання;

5) дворазової відмови від пропонування підходящої роботи за професією (спеціальністю), набутою за направленням територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції;

6) припинення професійного навчання за направленням територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, без поважних причин;

7) невідвідування без поважних причин територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, протягом 30 робочих днів з дати прийняття рішення про таке відвідування (наявність поважних причин підтверджується відповідними документами);

8) встановлення факту подання особою недостовірних даних та документів, на підставі яких було прийнято рішення про надання їй статусу безробітного, призначення (виплати) матеріального забезпечення на випадок безробіття та надання соціальних послуг;

9) встановлення факту виконання безробітним оплачуваної роботи (надання послуг);

10) набрання законної сили вироком суду про засудження особи до позбавлення волі, обмеження волі, арешту (крім випадків звільнення від відбування покарання з випробуванням);

11) вступу на навчання за денною формою;

12) призову на строкову військову або альтернативну (невійськову) службу;

13) досягнення особою встановленого статтею 26 [Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"](#) пенсійного віку або призначення пенсії на пільгових умовах, або за вислугу років;

14) подання заяви про бажання здійснювати догляд за дитиною до досягнення нею трирічного віку або тривалістю, визначеною у медичному висновку;

15) смерті безробітного або визнання його за рішенням суду померлим, безвісно відсутнім, недієздатним чи обмежено дієздатним;

16) з дня видачі довідки до акта огляду медико-соціальною експертною комісією з висновками про визнання особи нездатною до трудової діяльності;

17) з інших підстав, передбачених порядком реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних.

2. У разі припинення реєстрації відповідно до пунктів 4-9 частини першої цієї статті безробітний має право на наступну реєстрацію у територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, не раніше ніж через 90 календарних днів з дня зняття з обліку.

Президент України	В.ЯНУКОВИЧ
м. Київ	
5 липня 2012 року	
№ 5067-VI	

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок
безробіття

Стаття 6. Право на матеріальне забезпечення на випадок
безробіття та соціальні послуги

1. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття (далі - забезпечення) та соціальні послуги мають застраховані особи.

2. Право на забезпечення та соціальні послуги відповідно до цього Закону має також молодь, яка закінчила або припинила навчання у загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладах, звільнилася із строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і яка потребує сприяння у працевлаштуванні на перше робоче місце у разі реєстрації в установленому порядку відповідних осіб як безробітних.

{ Частина друга статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законами N 662-IV ([662-15](#)) від 03.04.2003, N 3428-IV ([3428-15](#)) від 09.02.2006, N 1014-V ([1014-16](#)) від 11.05.2007; в редакції Законів N 799-VI ([799-17](#)) від 25.12.2008, N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

3. Члени особистого селянського та фермерського господарства, якщо вони не є найманими працівниками, громадяни України, які працюють за межами України та не застраховані в системі соціального страхування на випадок безробіття країни, в якій вони перебувають, мають право на забезпечення за цим Законом за умови сплати страхових внесків, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

{ Частина третя статті 6 в редакції Закону N 2464-VI ([2464-17](#)) від 08.07.2010 }

{ Частину четверту статті 6 виключено на підставі Закону N 2464-VI ([2464-17](#)) від 08.07.2010 }

5. Працюючі пенсіонери у разі звернення до державної служби зайнятості за сприянням у працевлаштуванні мають право на соціальні послуги щодо пошуку підходящої роботи, перенавчання та підвищення кваліфікації, а також на інформаційні та консультаційні послуги, пов'язані з працевлаштуванням профілактичні заходи відповідно до статті 7-1 цього Закону.

{ Статтю 6 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом N 799-VI ([799-17](#)) від 25.12.2008; із змінами, внесеними згідно із Законом N 2464-VI ([2464-17](#)) від 08.07.2010 }

Стаття 22. Умови та тривалість виплати допомоги по
безробіттю

1. Право на допомогу по безробіттю залежно від страхового стажу мають застраховані особи, визнані в установленому порядку безробітними, страховий стаж яких протягом 12 місяців, що передували реєстрації особи як безробітної, становить не менше ніж шість місяців за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування. *{ Абзац перший частини першої статті 22 в редакції Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }*

Право на допомогу по безробіттю зберігається у разі настання перерви страхового стажу з поважних причин, якщо особа протягом місяця після закінчення цієї перерви

zareestruvalas' v ustanovlenomu porjadku v derzavnij sluzhbi zainjatosti yak bezrobotna.

Поважними причинами є:

навчання у професійно-технічних та вищих навчальних закладах, клінічній ординатурі, аспірантурі, докторантурі з денною формою навчання;

строкова військова служба;

здійснення догляду непрацюючою працездатною особою за інвалідом I групи або дитиною-інвалідом віком до 18 років, а також за пенсіонером, який за експертним медичним висновком потребує постійного стороннього догляду; { Абзац п'ятий частини першої статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3483-IV ([3483-15](#)) від 23.02.2006 }

періоди зайнятості на тимчасово окупованій території України чи в районах проведення антитерористичної операції, що за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування не підтверджуються сплатою єдиного внеску; { Частина першу статті 22 доповнено новим абзацом згідно із Законом N 245-VIII ([245-19](#)) від 05.03.2015 }

інші поважні причини, передбачені законодавством України.

2. Застраховані особи, визнані в установленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували реєстрації особи як безробітної, за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування мають страховий стаж менше шести місяців або звільнені з останнього місця роботи з підстав, передбачених статтею 37, пунктами 3, 4, 7 і 8 статті 40, статтями 41 і 45 Кодексу законів про працю України ([322-08](#)), особи, зазначені у частині другій статті 6 цього Закону, особи, зазначені в абзаці третьому частини четвертої статті 7 Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" (1706-18), мають право на допомогу по безробіттю у мінімальному розмірі.

{ Частина друга статті 22 в редакції Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012; із змінами, внесеними згідно із Законом N 245-VIII ([245-19](#)) від 05.03.2015 }

3. Допомога по безробіттю виплачується з 8 дня після реєстрації застрахованої особи в установленому порядку в державній службі зайнятості.

4. Загальна тривалість виплати допомоги по безробіттю не може перевищувати 360 календарних днів протягом двох років, а для осіб, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону та абзаці третьому частини четвертої статті 7 Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" (1706-18), - 180 календарних днів. { Абзац перший частини четвертої статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законами N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012, N 245-VIII ([245-19](#)) від 05.03.2015 }

Для осіб передпенсійного віку (за 2 роки до настання права на пенсію) тривалість виплати допомоги по безробіттю не може перевищувати 720 календарних днів.

5. У разі чергового визнання в установленому порядку застрахованої особи безробітною у межах двох років, протягом яких виплачується допомога по безробіттю, тривалість її виплати враховується сумарно.

6. У разі зміни застрахованою особою місця проживання виплата допомоги по безробіттю продовжується після реєстрації її в установленому порядку як безробітного за новим місцем проживання. { Частина шоста статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1276-VI ([1276-17](#)) від 16.04.2009 }

7. Допомога по безробіттю може виплачуватися одноразово для організації підприємницької діяльності безробітними, які не можуть бути працевлаштовані у зв'язку з відсутністю на ринку праці підходящої роботи, крім осіб, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону. Ця допомога виплачується особам, яким виповнилося 18 років, за їх бажанням.

{ Частина сьома статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

{ Частина восьму статті 22 виключено на підставі Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

{ Частина дев'яту статті 22 виключено на підставі Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

Стаття 23. Розмір допомоги по безробіттю

1. Застрахованим особам, зазначеним у частині першій статті 22 цього Закону, розмір допомоги по безробіттю визначається у відсотках до їх середньої заробітної плати (доходу), визначеної відповідно до порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням ([1266-2001-п](#)), затвердженого Кабінетом Міністрів України, залежно від страхового стажу, але не менше ніж мінімальний розмір допомоги по безробіттю, встановлений правлінням Фонду для цієї категорії осіб: *{ Абзац перший частини першої статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом N 245-VIII ([245-19](#)) від 05.03.2015 }*

до 2 років - 50 відсотків;
від 2 до 6 років - 55 відсотків;
від 6 до 10 років - 60 відсотків;
понад 10 років - 70 відсотків.

Допомога по безробіттю виплачується залежно від тривалості безробіття у відсотках до визначеного розміру:

перші 90 календарних днів - 100 відсотків;
протягом наступних 90 календарних днів - 80 відсотків;
у подальшому - 70 відсотків.

2. Внутрішньо переміщеним особам після надходження документів та відомостей про страховий стаж, заробітну плату (дохід) рішення про призначення допомоги по безробіттю переглядається відповідно до законодавства.

{ Статтю 23 доповнено новою частиною згідно із Законом N 245-VIII ([245-19](#)) від 05.03.2015 }

3. Допомога по безробіттю особам, зазначеним у частині другій статті 22 цього Закону, виплачується у мінімальному розмірі, який встановлюється правлінням Фонду.

{ Частина статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3483-IV ([3483-15](#)) від 23.02.2006; в редакції Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

4. Допомога по безробіттю особам, які звільнилися з останнього місця роботи за власним бажанням без поважних причин, призначається відповідно до частин першої та другої цієї статті, і її виплата починається з 91-го календарного дня.

{ Частина статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом N 799-VI ([799-17](#)) від 25.12.2008; додатково див. Рішення Конституційного Суду N 9-пн/2009 ([v009p710-09](#)) від 28.04.2009; із змінами, внесеними згідно із Законом N 1505-VI ([1505-17](#)) від 11.06.2009 }

5. У середньомісячну заробітну плату (дохід) для обчислення допомоги по безробіттю включаються всі види виплат, на які нараховувалися страхові внески, які підтверджуються даними Єдиного державного реєстру застрахованих осіб Пенсійного фонду України.

Допомога по безробіттю не може перевищувати чотирикратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом.

{ Частина статті 23 в редакції Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

6. Одноразова виплата допомоги по безробіттю для організації безробітним підприємницької діяльності здійснюється у розмірі допомоги по безробіттю, нарахованої відповідно до цієї статті, у розрахунку на рік.

7. Порядок надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітним підприємницької діяльності, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, за погодженням з правлінням Фонду.

{ Статтю 24 виключено на підставі Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

{ Статтю 25 виключено на підставі Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

{ Статтю 26 виключено на підставі Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

{ Статтю 27 виключено на підставі Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }
{ Статтю 28 виключено на підставі Закону N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005 }

Стаття 31. Припинення, відкладення виплат матеріального забезпечення на випадок безробіття та скорочення їх тривалості

1. Виплата допомоги по безробіттю припиняється у разі: (Абзац перший частини першої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005)

1) працевлаштування безробітного;
2) поновлення безробітного на роботі за рішенням суду;
3) вступу до навчального закладу на навчання з відривом від виробництва;

4) відрахування із навчального закладу; { Пункт 4 частини першої статті 31 в редакції Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

5) призову на строкову військову або альтернативну (невійськову) службу;

6) набрання законної сили вироком суду про позбавлення волі безробітного або направлення його за рішенням суду на примусове лікування;

7) призначення чи отримання права на призначення пенсії за віком, у тому числі на пільгових умовах, пенсії за вислугу років або досягнення особою встановленого законом пенсійного віку; { Пункт 7 частини першої статті 31 в редакції Закону N 3483-IV ([3483-15](#)) від 23.02.2006 }

8) призначення виплати на підставі документів, що містять неправдиві відомості;

9) подання письмової заяви про бажання здійснювати догляд за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

10) подання письмової заяви про відмову від послуг державної служби зайнятості;

11) зміни місця проживання; { Пункт 11 частини першої статті 31 в редакції Закону N 1276-VI ([1276-17](#)) від 16.04.2009 }

12) закінчення строку їх виплати;

13) зняття з обліку за невідвідування без поважних причин державної служби зайнятості 30 і більше календарних днів;

14) відмови безробітного від двох пропозицій підходящої роботи або від двох пропозицій проходження професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації за направленням державної служби зайнятості, у тому числі осіб, які вперше шукають роботу та не мають професії (спеціальності); { Частина першу статті 31 доповнено пунктом згідно із Законом N 799-VI ([799-17](#)) від 25.12.2008 }

15) відмови від роботи за спеціальністю, професією, набутою після професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації за направленням державної служби зайнятості; { Частина першу статті 31 доповнено пунктом згідно із Законом N 799-VI ([799-17](#)) від 25.12.2008 }

16) смерті безробітного.

{ Частина другу статті 31 виключено на підставі Закону N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

3. Виплата допомоги по безробіттю припиняється на період призначення безробітній жінці допомоги по вагітності та пологах, допомоги по догляду безробітним за дитиною до досягнення нею трирічного віку. { Частина третя статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законами N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005, N 5067-VI ([5067-17](#)) від 05.07.2012 }

4. Виплата допомоги по безробіттю та матеріальної допомоги у період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації відкладається на строк, що дорівнює періоду, протягом якого застрахованій особі відповідно до законів надається вихідна допомога або інші виплати при звільненні з підприємств, установ і організацій або закінченні строку повноважень за виборною посадою, що забезпечують часткову або тимчасову компенсацію втраченого заробітку. { Частина четверта статті 31 в редакції Законів N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною

згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2008 ([v010p710-08](#)) від 22.05.2008, N 799-VI ([799-17](#)) від 25.12.2008 }

5. Тривалість виплати допомоги по безробіттю, матеріальної допомоги у період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації скорочується на строк до 90 календарних днів у разі: (Абзац перший частини п'ятої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005)

1) звільнення з останнього місця роботи за власним бажанням без поважних причин або за угодою сторін (на 90 календарних днів); { Пункт 1 частини п'ятої статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом N 799-VI ([799-17](#)) від 25.12.2008 }

2) звільнення з останнього місця роботи з підстав, передбачених статтею 37, пунктами 3, 4, 7, 8 статті 40, статтями 41 і 45 Кодексу законів про працю України (на 90 календарних днів);

{ Пункт 3 частини п'ятої статті 31 виключено на підставі Закону N 799-VI ([799-17](#)) від 25.12.2008 }

4) приховування відомостей про працевлаштування на тимчасову роботу (у тому числі за межами України) або здійснення іншої діяльності за винагороду в період одержання допомоги по безробіттю; { Пункт 4 частини п'ятої статті 31 в редакції Закону N 884-VI ([884-17](#)) від 15.01.2009 }

5) порушення умов і строку реєстрації та перереєстрації як безробітного, а також недотримання рекомендацій щодо сприяння працевлаштуванню;

6) перереєстрації безробітного, який був знятий з обліку за невідвідування державної служби зайнятості більше 30 календарних днів без поважних причин та не сприяв своєму працевлаштуванню;

{ Пункт 7 частини п'ятої статті 31 виключено на підставі Закону N 799-VI ([799-17](#)) від 25.12.2008 }

8) припинення без поважних причин професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації за направленням державної служби зайнятості.

Стаття 36. Права, обов'язки та відповідальність застрахованих осіб

1. Застраховані особи мають право брати участь в управлінні страхуванням на випадок безробіття через своїх представників відповідно до цього Закону.

Застраховані особи, яким виплачується забезпечення та надаються соціальні послуги за цим Законом, мають право на судовий захист своїх прав.

2. Застраховані особи, зареєстровані в установленому порядку як безробітні, зобов'язані своєчасно подавати відомості про обставини, що впливають на умови виплати їм забезпечення та надання соціальних послуг.

У разі виїзду особи, зареєстрованої в установленому порядку як безробітна, за межі України з метою працевлаштування чи здійснення іншої діяльності, спрямованої на отримання прибутку, така особа зобов'язана повідомити про це державну службу зайнятості. { Частину другу статті 36 доповнено абзацом другим згідно із Законом N 884-VI ([884-17](#)) від 15.01.2009 }

3. Сума виплаченого забезпечення та вартості наданих соціальних послуг застрахованій особі внаслідок умисного невиконання нею своїх обов'язків та зловживання ними стягується з цієї особи відповідно до законодавства України з моменту виникнення обставин, що впливають на умови виплати їй забезпечення та надання соціальних послуг.

У разі припинення професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації за направленням державної служби зайнятості без поважних причин або відмови працювати за одержаною професією (спеціальністю) із застрахованих осіб стягується сума витрат на професійну підготовку, перепідготовку або підвищення кваліфікації.

Якщо застрахована особа не здійснювала підприємницьку діяльність протягом шести календарних місяців з дня отримання допомоги по безробіттю одноразово для організації підприємницької діяльності (за винятком обставин, що унеможливають провадження підприємницької діяльності), виплачена сума коштів вважається

використаною нею не за призначенням та підлягає поверненню в порядку, установленому центральними органами виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, державної податкової політики за погодженням з правлінням Фонду. { Частина третю статті 36 доповнено абзацом третім згідно із Законом N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2008 ([v010p710-08](#)) від 22.05.2008 }

4. Незастраховані особи, яким виплачується забезпечення та надаються соціальні послуги за цим Законом, виконують обов'язки та несуть відповідальність, так як і застраховані особи.

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ, 2 березня 2000 року
N 1533-III

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 150/2015

Про додаткові заходи щодо соціального захисту учасників антитерористичної операції

З метою забезпечення вирішення нагальних питань соціального захисту і реабілітації учасників антитерористичної операції та за результатами робочої зустрічі Президента України з головами обласних, Київської міської державних адміністрацій за участю Прем'єр-міністра України, інших членів Кабінету Міністрів України, голів комітетів Верховної Ради України, Секретаря Ради національної безпеки і оборони України, Голови Служби безпеки України, керівників центральних органів виконавчої влади, Генеральної прокуратури України, яка відбулася 14 березня 2015 року, постановляю:

1. Кабінету Міністрів України невідкладно:

1) розробити та внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо:

надання статусу учасника бойових дій особам, які безпосередньо беруть участь в антитерористичній операції, та статусу учасника війни - особам, які забезпечують проведення антитерористичної операції;

посилення відповідальності керівників підприємств, установ, організацій за недодержання вимог законодавства щодо збереження за працівниками, призваними на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, місця роботи, посади і виплати заробітку;

2) визначити порядок забезпечення житлом сімей учасників бойових дій, які загинули (померли) під час проходження служби в районі проведення антитерористичної операції, у разі потреби поліпшення житлових умов;

3) забезпечити в установленому порядку скорочення строків розгляду питання щодо надання статусу учасника бойових дій учасникам антитерористичної операції та забезпечити неухильне додержання таких строків;

4) розглянути питання щодо збільшення штатних нормативів психологів відділень закладів охорони здоров'я, в яких здійснюється реабілітація учасників антитерористичної операції, та забезпечення у разі потреби в установленому порядку збільшення відповідного фінансування таких закладів;

5) вжити заходів до запровадження обов'язкового медичного обстеження стану здоров'я демобілізованих учасників антитерористичної операції;

6) забезпечити залучення фахівців з фізичної реабілітації до реабілітаційного процесу учасників антитерористичної операції в госпіталях для ветеранів війни та закладах охорони здоров'я, в яких здійснюється реабілітація учасників антитерористичної операції;

7) забезпечити вирішення питання щодо збільшення в госпіталях для ветеранів війни норм грошових витрат на харчування та медикаменти у розрахунку на одного хворого на день;

8) опрацювати питання щодо створення для надання спеціалізованої психологічної, психіатричної, психотерапевтичної допомоги учасникам антитерористичної операції регіональних центрів психологічної реабілітації і лікування, служб соціально-психологічного

відновлення таких осіб, залучення до роботи у відповідних центрах, службах кваліфікованих фахівців;

9) забезпечити розроблення із залученням обласних, Київської міської державних адміністрацій та затвердити державну цільову програму медичної, соціально-трудової реабілітації та адаптації учасників антитерористичної операції, передбачивши організацію співпраці з міжнародними організаціями стосовно започаткування нових і продовження реалізації наявних відповідних міжнародних проектів;

10) вирішити питання стосовно покладення на регіональні і місцеві центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді завдань щодо організації надання допомоги сім'ям учасників антитерористичної операції, зокрема проведення соціального інспектування таких сімей з метою вивчення їх потреб та визначення видів соціальної допомоги, яких вони потребують, здійснення психолого-педагогічного супроводу дітей шкільного віку із сімей учасників антитерористичної операції;

11) невідкладно затвердити порядки використання у 2015 році коштів державного бюджету за бюджетними програмами "Заходи з психологічної реабілітації постраждалих учасників антитерористичної операції", "Забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції та/або у забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості нижніх кінцівок" і "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво (придбання) житла для сімей загиблих військовослужбовців, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, а також для інвалідів I - II групи з числа військовослужбовців, які брали участь у зазначеній операції, та потребують поліпшення житлових умов";

12) невідкладно опрацювати питання створення єдиного державного реєстру учасників бойових дій.

2. Кабінету Міністрів України, обласним, Київській міській державним адміністраціям:

1) забезпечити надання учасникам антитерористичної операції першочергового санаторно-курортного лікування та першочергового забезпечення технічними засобами реабілітації;

2) вживати заходів щодо забезпечення в найкоротші строки оформлення допомоги по безробіттю демобілізованим із військової служби, надання таким особам послуг із працевлаштування, професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації;

3) невідкладно посилити контроль за дотриманням роботодавцями соціальних гарантій військовослужбовців, які мобілізовані на військову службу в особливий період, та у разі виявлення порушень вжити відповідних заходів щодо відновлення порушених прав військовослужбовців.

3. Запропонувати Національному банку України вжити заходів щодо здійснення контролю за дотриманням банками законодавства стосовно забезпечення соціального захисту військовослужбовців - учасників антитерористичної операції щодо обслуговування ними банківських кредитів.

4. Обласним, Київській міській державним адміністраціям невідкладно:

1) посилити роботу щодо забезпечення інформаційної підтримки заходів мобілізації та демобілізації;

2) запровадити роботу телефонних "гарячих ліній" для надання консультативної допомоги учасникам антитерористичної операції та членам їх сімей, надання їм відповідних послуг за принципом "єдиного вікна", а також соціальних та медичних послуг з виїздом у місця проживання демобілізованих військовослужбовців;

3) сприяти залученню волонтерів, волонтерських організацій до заходів щодо соціальної реабілітації і адаптації учасників антитерористичної операції;

4) вирішити за участю відповідних органів місцевого самоврядування питання стосовно прийняття регіональних програм щодо медичного, соціального забезпечення, адаптації, психологічної реабілітації, професійної підготовки (перепідготовки) учасників антитерористичної операції та передбачення у місцевих бюджетах видатків на їх виконання.

5. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

18 березня 2015 року

Президент України Петро ПОРОШЕНКО

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 20 березня 2013 р. № 198

Київ

Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу

{Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ

[№ 403 від 27.08.2014](#) }

Відповідно до [частини другої статті 43 Закону України](#) “Про зайнятість населення” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити [Порядок реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу](#), що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з [переліком](#), що додається.

Прем'єр-міністр України

Інд. 26

М.АЗАРОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 20 березня 2013 р. № 198

ПОРЯДОК реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу

Реєстрація безробітних

3. Реєстрація безробітних, які звертаються за сприянням у працевлаштуванні (далі - реєстрація), проводиться центром зайнятості незалежно від зареєстрованого місця проживання чи перебування.

Під час проведення реєстрації працівник центру зайнятості заповнює в Єдиній інформаційно-аналітичній системі державної служби зайнятості [персональну картку](#), в якій зазначаються персональні дані безробітного (прізвище, ім'я та по батькові, зареєстроване місце проживання чи перебування, число, місяць та рік народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відповідну відмітку в паспорті), відомості про останнє місце роботи або вид діяльності згідно із [частиною першою статті 4 Закону України](#) “Про зайнятість населення”, підстава для припинення трудових відносин відповідно до запису в трудовій книжці або

іншого виду діяльності, що підтверджено документально. Форма персональної картки та додатки до неї затверджуються Мінсоцполітики.

{Абзац другий пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 403 від 27.08.2014}

Обробка персональних даних безробітних здійснюється центром зайнятості відповідно до закону.

Реєстрація проводиться за умови пред'явлення паспорта громадянина України або тимчасового посвідчення громадянина України, облікової картки платника податків, трудової книжки (цивільно-правового договору чи документа, який підтверджує період зайнятості), а в разі потреби також військового квитка, диплома або іншого документа про освіту.

Громадянин, який втратив паспорт, пред'являє тимчасове посвідчення, що підтверджує особу громадянина України, особа, яка не досягла 16-річного віку, - свідоцтво про народження та довідку про реєстрацію місця проживання або місця перебування, видану центром зайнятості або підрозділом ДМС.

{Абзац п'ятий пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 403 від 27.08.2014}

Інвалід, який не досяг встановленого статтею 26 [Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”](#) пенсійного віку та отримує пенсію по інвалідності або державну соціальну допомогу відповідно до Законів України [“Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам”](#) та [“Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам”](#), подає копію довідки до акта огляду медико-соціальною експертною комісією та у разі наявності пред'являє індивідуальну програму реабілітації.

{Абзац шостий пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 403 від 27.08.2014}

Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, визнані в Україні біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, яким надано в Україні притулок чи тимчасовий захист, а також ті, що одержали дозвіл на імміграцію, пред'являють посвідку на постійне проживання або посвідчення біженця або особи, яка потребує додаткового захисту або якій надано тимчасовий захист.

{Абзац сьомий пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 403 від 27.08.2014}

Особа, яка втратила трудову книжку, пред'являє дублікат трудової книжки чи довідку архівної установи про прийняття та звільнення з роботи або цивільно-правовий договір чи документ, який підтверджує період зайнятості такої особи.

{Абзац восьмий пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 403 від 27.08.2014}

Громадяни України, які звільнилися з роботи (припинили інший вид зайнятості) та переселилися з тимчасово окупованої території, за відсутності документів, що підтверджують факт звільнення (припинення зайнятості), періоди трудової діяльності та страхового стажу, реєструються, отримують соціальні послуги та матеріальне забезпечення на випадок безробіття за даними Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування.

{Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 403 від 27.08.2014}

Громадяни України, які переселилися з тимчасово окупованої території та припинили трудові відносини у судовому порядку, пред'являють відповідне рішення суду.

{Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 403 від 27.08.2014}

Громадяни України, які переселилися з тимчасово окупованої території та припинили інший вид зайнятості згідно з [частиною шостою](#) статті 7 Закону України “Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України”, пред'являють передбачені законодавством документи, що підтверджують факт припинення іншого виду зайнятості (рішення суду, витяг з Єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб-підприємців тощо).

{Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 403 від 27.08.2014}

4. Крім документів, зазначених у пункті 3 цього Порядку, для реєстрації подаються:

1) випускниками вищих навчальних закладів та професійно-технічних навчальних закладів, які навчалися за державним замовленням і звернулися до центру зайнятості протягом одного року з дня закінчення навчання, - направлення на роботу або довідка про надання можливості самостійного працевлаштування чи довідка про самостійне працевлаштування, а ті, що навчалися на контрактній основі і звернулися до територіального органу протягом одного року з дня закінчення навчання, - довідка навчального закладу про підтвердження форми навчання.

Форми направлення на роботу та довідок про надання можливості самостійного працевлаштування і про самостійне працевлаштування затверджені постановами Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. [№ 992](#) “Про Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням” (ЗП України, 1996 р., № 17, ст. 460) та від 27 серпня 2010 р. [№ 784](#) “Про затвердження Порядку працевлаштування випускників професійно-технічних навчальних закладів, підготовка яких проводилася за державним замовленням” (Офіційний вісник України, 2010 р., № 66, ст. 2365);

{Підпункт 1 пункту 4 в редакції Постанови КМ № 403 від 27.08.2014}

2) членами особистого селянського господарства, для яких така робота була основною (крім осіб, які закінчили або припинили навчання у загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладах, звільнилися із строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і вперше приймаються на роботу та звернулися для реєстрації до центру зайнятості протягом шести місяців з дня закінчення або припинення навчання чи звільнення із служби), - довідка про припинення ведення особистого селянського господарства або вихід з такого господарства, видана сільською, селищною або міською радою за місцезнаходженням земельної ділянки.

Для цілей цього Порядку ведення особистого селянського господарства вважається основною роботою для члена такого господарства за умови, що протягом 12 місяців, які передували дню звернення до центру зайнятості, він провадив лише таку діяльність чи одночасно перебував у трудових відносинах або був зайнятим згідно із [частиною першою](#) статті 4 Закону України “Про зайнятість населення” менше шести місяців.

Громадяни України, які переселилися з тимчасово окупованої території чи районів проведення антитерористичної операції в інші регіони України та є членами особистого селянського господарства, для реєстрації за місцем свого перебування зазначену довідку не подають.

Зареєстровані безробітні, які є членами особистого селянського господарства, для яких ведення такого господарства не є основною роботою і реєстрація яких припинена у зв'язку з проходженням військової служби за призовом під час мобілізації відповідно до [Закону України](#) “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”, у разі повторного звернення до центру зайнятості після закінчення мобілізаційних заходів зазначену довідку не подають;

{Підпункт 2 пункту 4 в редакції Постанови КМ № 403 від 27.08.2014}

3) військовослужбовцями (крім військовослужбовців строкової служби) Збройних Сил, внутрішніх військ МВС, Служби зовнішньої розвідки, інших військових формувань, утворених відповідно до законів, Держприкордонслужби, СБУ, Держспецтрансслужби, особами рядового і начальницького складу Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, органів внутрішніх справ, органів і підрозділів цивільного захисту, податкової міліції, а також особовим складом воєнізованих аварійно-рятувальних служб, утворених відповідно до законодавства на постійній основі (далі - військовослужбовці), які звільнені із служби за станом здоров'я, у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів без права на пенсію, - військовий квиток, в якому зазначена дата взяття їх на облік у військовому комісаріаті відповідно до законодавства.

5. Статус безробітного надається особам, які зазначені у [частині першій статті 43 Закону України](#) “Про зайнятість населення”, з першого дня реєстрації у центрі зайнятості на

підставі заяви за формою, затвердженою Мінсоцполітики, у разі відсутності підходящої роботи, підбір якої здійснюється відповідно до статті 46 зазначеного Закону.

У разі наявності пропозиції підходящої роботи у день подання заяви про надання статусу безробітного особі за попереднім узгодженням з роботодавцем видається направлення на працевлаштування за формою, затвердженою Мінсоцполітики. Особа зобов'язана подати протягом семи календарних днів з дня отримання такого направлення центру зайнятості письмову відповідь роботодавця про працевлаштування або відмову у працевлаштуванні.

Якщо в зазначений строк особа подає центру зайнятості письмову відповідь роботодавця про відмову у працевлаштуванні або відстрочення вирішення питання щодо працевлаштування у зв'язку з необхідністю проходження медичного та наркологічного огляду, призначення дати конкурсного відбору, такій особі надається статус безробітного з дня подання відповідної заяви.

6. Рішення про надання статусу безробітного чи відмову у наданні такого статусу приймається центром зайнятості не пізніше ніж протягом семи календарних днів з дня подання особою заяви про надання статусу безробітного.

З наказом про надання (відмову в наданні) статусу безробітного, визначення розміру і строку виплати матеріального забезпечення на випадок безробіття, відкладення, скорочення тривалості та припинення виплати такого забезпечення особа ознайомлюється під час відвідування центру зайнятості, про що ставить підпис у відповідному додатку до персональної картки.

{Пункт 6 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 403 від 27.08.2014}

У разі відмови безробітного поставити підпис у додатку до персональної картки робиться відповідна позначка.

{Пункт 6 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 403 від 27.08.2014}

Особа під час подання зазначеної заяви ознайомлюється з правами та обов'язками зареєстрованого безробітного.

Витяг

МІНІСТЕРСТВО ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ НАКАЗ

№ 307 від 20.11.2000
м. Київ

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
14 грудня 2000 р. за № 915/5136

Про затвердження Порядку надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітними підприємницької діяльності

{ Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства праці та соціальної політики

№ 216 (з0798-05) від 07.07.2005 № 375 (з1429-05) від 14.11.2005

№ 398 (з1181-06) від 30.10.2006 № 81 (з0203-08) від 25.02.2008

№ 374 (з0836-08) від 22.08.2008 № 52 (з0231-09) від 11.02.2009

№ 286 (з0779-09) від 27.07.2009 № 469 (з0148-10) від 23.12.2009

№ 415 (з0110-11) від 28.12.2010

Наказами Міністерства соціальної політики

№ 372 (з1405-11) від 28.09.2011 № 439 (з1356-12) від 17.07.2012 }

Відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" (1533-14)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітними підприємницької діяльності (додається).

2. Наказ набирає чинності з 1 січня 2001 року.
Міністр

І.Сахань

Затверджено
Наказ Міністерства праці та
соціальної політики України
20.11.2000 N 307
Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
14 грудня 2000 р. за N 915/5136

Порядок

надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітними підприємницької діяльності

1.2. Допомога по безробіттю, у тому числі одноразова її виплата для організації безробітними підприємницької діяльності надається застрахованим та незастрахованим особам, визнаним у встановленому порядку безробітними.

2. Умови, розмір та тривалість виплати допомоги по безробіттю застрахованим особам

2.1. Застрахованим особам - найманим працівникам; особам, які виконують роботи (надають послуги) згідно з цивільно-правовими договорами; військовослужбовцям Збройних Сил України, Державної прикордонної служби України, внутрішніх військ, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної спеціальної служби транспорту, особам рядового і начальницького складу Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, органів внутрішніх справ, органів і підрозділів цивільного захисту, особам начальницького складу податкової міліції, а також особовому складу воєнізованих аварійно-рятувальних служб (формувань), створених відповідно до законодавства на постійній основі (далі - військовослужбовці), крім військовослужбовців строкової служби, фізичним особам - підприємцям, особам, які забезпечують себе роботою самостійно, а у випадках, передбачених Законом України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" ([1533-14](#)), іншим особам (громадянам України, іноземцям, особам без громадянства, які постійно проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України), на користь яких здійснюється страхування на випадок безробіття, які втратили роботу з не залежних від них обставин і визнані в установленому порядку безробітними та протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працювали на умовах повного або неповного робочого дня (тижня), проходили службу або виконували роботи (надавали послуги) згідно з цивільно-правовими договорами здійснювали підприємницьку або іншу діяльність не менше 26 календарних тижнів та сплачували страхові внески та/або єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі - єдиний внесок), допомога по безробіттю визначається у відсотках до їх середньої заробітної плати (доходу) або середнього грошового забезпечення залежно від страхового стажу: { Абзац перший пункту 2.1 розділу 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 415 ([z0110-11](#)) від 28.12.2010 }

до 2 років - 50 відсотків;

від 2 до 6 років - 55 відсотків;

від 6 до 10 років - 60 відсотків;

понад 10 років - 70 відсотків.

Залежно від тривалості безробіття допомога по безробіттю зменшується і виплачується у відсотках до визначеного розміру:

перші 90 календарних днів - 100 відсотків;
протягом наступних 90 календарних днів - 80 відсотків;
надалі - 70 відсотків.

{ Пункт 2.1 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики N 52 ([з0231-09](#)) від 11.02.2009; із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 372 ([з1405-11](#)) від 28.09.2011 }

2.7. Без урахування страхового стажу в розмірі, установленому законодавством, визначається допомога по безробіттю для таких категорій безробітних:

1) особам, звільненим з останнього місяця роботи з підстав, передбачених пунктами 3, 4, 7, 8 статті 40, статтями 41 і 45 Кодексу законів про працю України ([322-08](#)), військовослужбовцям, зазначеним у пункті 2.1 цього Порядку, та іншим особам, звільненим з останнього місяця роботи (служби) у зв'язку із застосуванням до них заходів дисциплінарного впливу, - виплата починається з 91 календарного дня;

{ Підпункт 1 пункту 2.7 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики N 52 ([з0231-09](#)) від 11.02.2009; із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 415 ([з0110-11](#)) від 28.12.2010 }

2) особам, які протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працювали менше 26 календарних тижнів;

3) особам, які бажають відновити трудову діяльність після тривалої (більше 6 місяців) перерви;

4) особам, які брали участь у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні на випадок безробіття на добровільних засадах та протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працювали або займались підприємницькою діяльністю і сплачували страхові внески до Фонду та/або єдиний внесок менше 26 календарних тижнів;

{ Підпункт 4 пункту 2.7 розділу 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 415 ([з0110-11](#)) від 28.12.2010 }

5) категоріям осіб, зазначеним у пункті 2.5 Порядку, які працювали або займались підприємницькою діяльністю і не сплачували страхові внески до Фонду та/або єдиний внесок, але мали раніше набутий трудовий, що прирівнюється до страхового, або страховий стаж.

{ Підпункт 5 пункту 2.7 розділу 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 415 ([з0110-11](#)) від 28.12.2010 }

2.9. Загальна тривалість виплати допомоги по безробіттю для осіб, зазначених у цьому розділі, не може перевищувати 360 календарних днів протягом двох років з дня призначення допомоги по безробіттю.

Для осіб передпенсійного віку (за два роки до досягнення пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" ([1058-15](#)), або віку, що дає право на призначення пенсії відповідно до Законів України "Про державну службу" ([3723-12](#)), "Про статус народного депутата України" ([2790-12](#)), "Про прокуратуру" ([1789-12](#)), "Про наукову і науково-технічну діяльність" ([1977-12](#)) (за наявності відповідних умов)) тривалість виплати допомоги по безробіттю не може перевищувати 720 календарних днів. { Абзац другий пункту 2.9 розділу 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики N 216 ([з0798-05](#)) від 07.07.2005; в редакції Наказу Міністерства соціальної політики N 372 ([з1405-11](#)) від 28.09.2011 }

Для зазначених осіб передпенсійний вік визначається на день їх реєстрації як безробітних у державній службі зайнятості.

6.1. Допомога по безробіттю призначається та виплачується з 8 дня після реєстрації особи в установленому порядку в державній службі зайнятості.

6.2. Допомога по безробіттю призначається на підставі особистої заяви безробітного, довідки (довідок) про середню заробітну плату (дохід) за останнім місцем (декількома

місцями) роботи чи служби, трудової книжки, військового квитка, копії цивільно-правового договору, за пред'явленням, у разі наявності, свідоцтва про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та паспорта або іншого документа, що посвідчує особу.

{ Пункт 6.2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики N 374 ([z0836-08](#)) від 22.08.2008; в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики N 52 ([z0231-09](#)) від 11.02.2009 }

6.4. Для визначення розміру та тривалості виплати допомоги по безробіттю центр зайнятості користується відомостями персоніфікованого обліку застрахованих осіб, що накопичуються в органах Пенсійного фонду України.

Військовослужбовці, зазначені у пункті 2.1 цього Порядку, звільнені зі служби, подають довідку (довідки) з військового комісаріату, військової частини або іншого формування, утвореного відповідно до законів України, яке виплачує грошове забезпечення, про строки проходження служби, які включаються та (або) прирівнюються до страхового стажу, а також розмір і строки виплати грошового забезпечення відповідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням. { Абзац другий пункту 6.4 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики N 52 ([z0231-09](#)) від 11.02.2009 }

Відповідні довідки подають також особи, які проходили державну службу в підрозділах міліції та звільнені у зв'язку із скороченням чисельності або штату без права на пенсію або звільнені за станом здоров'я.

6.6. Допомога по безробіттю виплачується два рази на місяць, а за згодою безробітного - один раз на місяць через банківські установи в установленому порядку.

Допомога по безробіттю нараховується до дня останнього відвідування центру зайнятості включно. { Пункт 6.6 розділу 6 доповнено абзацом згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики N 216 ([z0798-05](#)) від 07.07.2005 }

6.8. Якщо виплата допомоги по безробіттю припинялась у зв'язку з строковою військовою службою, вступом до навчального закладу на навчання з відривом від виробництва, відпусткою по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного або шестирічного віку (за медичним висновком), переїздом на постійне проживання в іншу місцевість, відмовою від послуг державної служби зайнятості з поважних причин та після закінчення цього періоду особа зареєструвалась в державній службі зайнятості як безробітна протягом 30 календарних днів, то їй з дня звернення продовжується виплата допомоги по безробіттю, призначена за попередньою реєстрацією особи як безробітної. { Абзац перший пункту 6.8 розділу 6 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики N 216 ([z0798-05](#)) від 07.07.2005 }

Якщо особа не зареєструвалась в службі зайнятості у строки, зазначені в абзаці першому цього пункту, то виплата допомоги по безробіттю скорочується відповідно до підпункту 2 пункту 5.4 цього Порядку. { Пункт 6.8 розділу 6 доповнено абзацом згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики N 216 ([z0798-05](#)) від 07.07.2005; із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики N 286 ([z0779-09](#)) від 27.07.2009 }

Зазначені періоди не включаються у дворічний період, протягом якого ця допомога надається. { Абзац третій пункту 6.8 розділу 6 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики N 216 ([z0798-05](#)) від 07.07.2005 }